

Consell Tributari
Expedient: 333/7

El Consell Tributari, reunit en sessió de 22 de juliol de 2009, coneixent del recurs presentat per A.P., SL, ha estudiat la proposta elaborada pel ponent designat a l'efecte, adoptant el següent acord:

ANTECEDENTS DE FET

1.- El 16 de setembre de 2005, D. P.N.C., actuant en nom i representació de la mercantil A.P., SL, interposa recurs contra l'embargament practicat al compte corrent titularitat de l'esmentada societat, per import de 435,89 € per la falta de pagament de l'impost sobre béns immobles meritat per la finca ubicada al carrer ..., núm. ..., ..., per a l'exercici 2004, al·legant la improcedència de l'embargament tramitat ja que la recurrent no era titular de l'esmentada finca a l'esmentat exercici, per la qual cosa no ostentava la condició de subjecte passiu del tribut reclamat.

2.- Amb posterioritat, el 24 d'octubre de 2005, el Sr. N.C., amb motiu de la recepció de la resolució del director gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda, de data 22 de setembre de 2005, per la que es desestimen els recursos presentats per l'interessada els dies 25 de març, 23 d'agost i 28 de desembre de 2004, presenta un nou escrit en el que posa de manifest que la transmissió de la finca de referència es va produir el dia 28 d'abril de 2003, en virtut de subhasta judicial, de conformitat amb el que preveu l'article 1.459 del Codi Civil així com de la doctrina jurisprudencial continguda, entre d'altres, en les sentències del Tribunal Suprem de 6 de setembre de 2001, de 21 de juliol de 1995 i de 10 de febrer de 1992, i de l'Audiència Provincial de Sevilla de 21 de gener de 2004, al ser el propi acte de rematada de la subhasta el moment en què es produeix l'acord entre el comprador i el venedor respecte al preu i la cosa i, per tant, el moment en que entra en vigor la compravenda entre les parts produint-se en aquesta data, segons l'article 1.452 del Codi Civil, el naixement dels drets i obligacions del nou adquirent respecte de la cosa objecte del negoci. En aquest sentit, el transcurs de vuit mesos entre la data de celebració de l'acte de la subhasta judicial (28 d'abril de 2003) i la data en què es va dictar l'interlocutòria d'adjudicació (13 de gener de 2004) és una dilació processal no imputable a la recurrent atès que, de conformitat amb el que preveu l'article 670 de la Llei d'enjudiciament civil,

aquesta interlocutòria hauria de dictar-se o bé el mateix dia en que se celebra la subhasta o bé al dia següent, dilació que no afecta en res a la anterior doctrina jurisprudencial.

3.- Consta en l'expedient, entre d'altra, la següent documentació:

a) Recurs interposat per l'interessada, el 25 de març de 2004, contra la liquidació de l'impost sobre béns immobles meritat per la finca ubicada al carrer ..., núm. ..., per l'exercici 2004.

b) Còpia de l'Acta de la subhasta judicial celebrada el dia 28 d'abril de 2003 en el procediment d'execució de títols judicials núm. ... tramitat davant del Jutjat de Primera Instància núm. 52 dels de Barcelona, mitjançant la que s'adjudica la finca de referència a la part executant, qui anuncia ja la seva intenció de cedir la rematada a un tercer.

c) Còpia de la Interlocutòria dictada pel Jutjat de Primera Instància a l'esmentat procediment d'execució, de data 13 de gener de 2004, pel que s'aprova la rematada de la referida finca a favor del cessionari D. O.L.R.

d) Còpia de l'escrit presentat per la recurrent el dia 17 de juny de 2004 en el que manifesta que, a data 1 de gener de 2004, la finca de referència ja no era de la seva propietat amb l'afegit de que aquella "fue propietaria durante 3 días y en el año 2003 de una mitad indivisa de dicho inmueble, no de la totalidad."

e) Escrit presentat per la recurrent el dia 28 de desembre de 2004 a través del que s'acompanya còpia simple de l'escriptura notarial de compravenda de la finca de referència atorgada, el 25 d'abril de 2003, per la Sra. I.C.M. a favor de la recurrent, davant la Sra. R.M.C., notaria de l'Il·lustre Col·legi de Catalunya, obrant al núm. ... del seu protocol d'instruments corrents.

f) Nota simple informativa emesa pel Registre de la Propietat núm. 1 dels de Barcelona respecte de la finca de referència.

g) Requeriment formulat, el 16 de novembre de 2004, pel Departament de Reclamacions de Tributs de l'Institut Municipal d'Hisenda mitjançant el que es requereix a la interessada que porti l'escriptura de l'immoble de referència així com Testimoni de l'Interlocutòria d'aprovació de la rematada de l'esmentat immoble.

4.- El dia 18 de maig de 2009, el Consell Tributari va acordar requerir a A.P., S.L. perquè aportés la documentació acreditativa de la data en la que el Sr. O.L.R. va acceptar, davant del jutjat, la cessió de la rematada per part del Sr. J.J.L. de la F. i la Sra. E.R.P. com a millors postors a la subhasta celebrada en el procediment d'execució del títols judicials núm. ..., Secció 5a, del Jutjat de Primera Instància núm. 52 de Barcelona.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- Atenent a l'íntima connexió existent entre els recursos interposats per A.P., S.L. s'ha procedit, a efectes de la seva resolució, a la seva acumulació, en base al què disposa l'art. 73 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, reguladora del règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Segon.- De conformitat amb l'art. 62.1 de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals, en la seva redacció per la Llei 51/2002, aplicable per raons temporals, constitueix el fet imposable de l'impost sobre béns immobles "la titularidad de los siguientes derechos sobre los bienes inmuebles rústicos y urbanos y sobre los inmuebles de características especiales: (...) d) Del derecho de propiedad".

D'acord amb el què disposa l'article 64.1 de la Llei 39/1988 són subjectes passius de l'impost, a títol de contribuents, "las personas naturales y jurídicas y las entidades a que se refiere el artículo 33 de la Ley 230/1963, de 28 de diciembre, General Tributaria, que ostenten la titularidad del derecho que, en cada caso, sea constitutivo del hecho imponible de este impuesto". Per la seva part, l'article 76 del mateix text legal disposa que:

- "1. El impuesto se devengará el primer día del período impositivo.
2. El período impositivo coincide con el año natural.
3. Los hechos, actos y negocios que deben ser objeto de declaración o comunicación ante el Catastro Inmobiliario tendrán efectividad en el devengo de este impuesto inmediatamente posterior al momento en que produzcan efectos catastrales".

Tercer.- La principal qüestió que se suscita en el cas plantejat recau en determinar si l'1 de gener de 2004, A.P., S.L., era copropietària de la finca situada al C/ ..., núm. ...,

Per a dilucidar aquesta qüestió, cal tenir presents els següents fets. El 25 d'abril de 2003, A.P., S.L. va adquirir a la Sra. I.C.M. la meitat indivisa de l'esmentada finca; els copropietaris de l'altra meitat indivisa n'eren el Sr. J.J.L. de la F. i la Sra. E.R.P.

El dia 28 d'abril de 2003, en execució de la sentència ferma recaiguda en el judici de menor quantia núm. ... que declarava la divisió de cosa comú, va tenir lloc la subhasta de la finca en la què, segons consta en l'acta de subhasta que figura a l'expedient, els executants, Srs. L. de la F. i R.P., van oferir la millor postura i van manifestar la seva intenció de cedir la rematada a un tercer, la identitat del qual no van precisar en aquell

moment. A l'haver-se produït la cessió de la rematada a favor del Sr. O.L.R. en la data que no consta, el 13 de gener de 2004, la Magistrada Jutgessa del jutjat de Primera Instància núm. 52 dels de Barcelona va dictar interlocutòria mitjançant la que es va aprovar la rematada a favor del cessionari. Sr. L.R.

En el seu recurs, A.P., S.L. al·lega que el dia 1 de gener de 2004, data de la meritació de l'impost sobre béns immobles corresponent al període impositiu de 2004, ja no era titular de la finca del C/ ..., núm. ..., ..., la transmissió de la qual s'havia produït a l'acte de la subhasta celebrada el dia 28 d'abril de 2003, i no el 13 de gener de 2004, data en la que es va dictar l'interlocutòria per la que es va aprovar la rematada a favor del cessionari. Sosté la recurrent que la interlocutòria d'adjudicació té efectes merament declaratius en relació amb la transmissió realitzada però no constitutius respecte d'aquesta, de manera que l'acte d'adjudicació d'un immoble en subhasta judicial és suficient per a justificar el títol dominical i, amb ell, el moment de la meritació de l'impost.

Per donar suport a la tesis exposada, A.P., S.L. cita diverses sentències de la Sala del Contenciós - Administratiu del Tribunal Suprem -STS de 6 de setembre de 2001, de 21 de juliol de 1995 i de 10 de febrer de 1992- en les què es reproduïx la doctrina establerta pel Tribunal Suprem, entre d'altres, en les sentències de 20 de juny de 1956, 24 d'octubre de 1980, 16 de maig de 1988, 2, 6 i 13 de febrer de 1989, 15 de juliol de 1991 i 13 de març de 1997, en relació amb l'impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana i a propòsit de subhastes celebrades sota la vigència de la Llei d'enjudiciament civil de 1881, en la seva redacció anterior a la reforma operada per la Llei 10/1992.

Segons la doctrina continguda en aquestes sentències, "el acto de adjudicación del inmueble en subasta pública judicial es suficiente para justificar el título dominical, y con él el momento del devengo o el cierre del período impositivo del arbitrio de plusvalía, aunque no sea bastante para poder efectuar la inscripción registral, habida cuenta el sistema vigente de transmisión y adjudicación del dominio de los inmuebles, y, por tanto, la escritura pública de compraventa no dilata el efecto transmisivo hasta su fecha, porque su función no es constitutiva sino meramente de formalización o declaración de la transmisión, pues el acto judicial de adjudicación del remate constituye a los efectos de los artículos 609 y 1.462 del Código Civil, el título o contrato, y no se ve afectado el modo por el otorgamiento posterior de la escritura pública (...).

El otorgamiento de la escritura (o, en el caso del proceso judicial sumario del artículo 131 de la Ley Hipotecaria, el auto final confirmatorio del inicial por el que se aprueba el remate) constituye (...) una condición de eficacia del estricto acto procesal de

enajenación forzosa; condición que no es resolutoria (...) sino suspensiva, de naturaleza análoga a la civil de tal carácter y regulada por el artículo 1.114 del Código Civil, con la secuela de que, en principio, la adquisición de los derechos dependerá del acontecimiento integrante de la condición (en nuestro caso, la consignación del precio y la entrega "ficta" de la cosa), pero con el resultado definitivo de que, realizados estos dos actos, se entiende que el rematante adquirió el dominio de lo adquirido desde el día del acta o resolución judicial aprobatoria del remate, ya que los efectos de la obligación condicional de dar, una vez cumplida la condición, se retrotraen al día de la constitución de aquélla, a tenor del artículo 1.120 del Código citado (...)"

No obstant, en el cas que es planteja davant d'aquest Consell Tributari han de tenir-se en compte dues circumstàncies. Per una part, que la llei sota la vigència de la qual es va celebrar, el 28 d'abril de 2003, la subhasta relativa a l'immoble situat al C/ ..., núm. ..., ... no va ser la Llei d'enjudiciament civil de 1881, en la seva redacció anterior a la Llei 10/1992, si no la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil. Per altra banda, que els executants, millors postors a la subhasta, van anunciar en aquest acte la seva intenció de cedir la rematada a un tercer, tal i com es recull a l'acta de la subhasta subscripta pel secretari judicial el 28 d'abril de 2003.

Quart.- De conformitat amb l'article 670.1 de la Llei 1/2000, d'enjudiciament civil, "si la mejor postura fuera igual o superior al 70 del valor por el que el bien hubiese salido a subasta, el tribunal, mediante auto, el mismo día o el día siguiente aprobará el remate a favor del mejor postor. En el plazo de veinte días, el rematante habrá de consignar en la Cuenta de Depósitos y Consignaciones la diferencia entre lo depositado y el precio total de remate". Però sí, com succeeix en el cas plantejat, és l'executant qui fa la millor postura igual o superior al 70 per 100 del valor pel bé que hagués sortit a subhasta "aprobado el remate, se procederá por el Secretario Judicial a la liquidación de lo que se deba por principal, intereses y costas y, notificada esta liquidación, el ejecutante consignará la diferencia, si la hubiere" (art. 670.2). Així mateix, l'article 674.1 de la Llei 1/2000 disposa que el testimoni expedit pel Secretari Judicial comprensiu de la interlocutòria d'aprovació de la rematada "será título bastante para la inscripción en el Registro de la Propiedad".

Però, tal i com s'ha posat de manifest, en el cas que ara se suscita, els executants van anunciar, a l'acte de la subhasta, la seva intenció de cedir la rematada a un tercer. Respecte a la cessió de la rematada, l'article 647.3 de la Llei 1/2000, d'enjudiciament civil, ubicada a la secció dedicada a la subhasta de béns mobles però

d'aplicació a la subhasta de béns immobles en base al què disposa l'article 655.1 del mateix text legal, preveu que "sólo el ejecutante podrá hacer postura reservándose la facultad de ceder el remate a un tercero. La cesión se verificará mediante comparecencia ante el tribunal, con asistencia del cesionario, quien deberá aceptarla, y todo ello previa o simultáneamente al pago del precio del remate".

A propòsit dels casos en què qui es postula a la subhasta pública ho fa en qualitat de cedir la rematada a un tercer, la STS de 26 de novembre de 1994 (RJ 1994/9114) argumenta que la doctrina jurisprudencial a la que s'ha fet referència en el Fonament de Dret Tercer "no queda, en realidad, desvirtuada por el hecho de que, como acontece en este caso, el adjudicatario en la subasta (la Caja de Ahorros Provincial de Alicante acreedora) lo hiciese en calidad de ceder el remate a un tercero, pues, en tal clase de supuestos, se liquidará una sola transmisión a favor del cesionario cuando al mismo se le otorgue la escritura de venta por el deudor o por el Juez o cuando se dicte, en su favor y a su nombre, el auto aprobando definitivamente el remate y la adjudicación del inmueble subastado, en cuanto, perfeccionada y consumada la enajenación con la aprobación del remate y sucesiva o simultánea cesión del mismo (actos, los dos, realizados ante la presencia del Juez y bajo la supervisión del fedatario o secretario judicial), lo único que en tal momento queda por determinar, con la coetánea formalización de la transmisión dominical (...) es la definitiva aprobación, por parte del Juez, del remate y de la cesión y/o adjudicación del mismo al tercero". I, entrant en el cas concret plantejat, l'Alt Tribunal afirma el següent:

“En el presente caso si se examina el Auto de 9 de marzo de 1988 (...) se observa que (...) en el Hecho Cuarto se añade que "cedido el remate, mediante escrito (...) de 15 de diciembre de 1986, a favor del señor S.P. y dos más, éstos, el 22 de diciembre siguiente, comparecieron ante el Juzgado aceptando la cesión de la finca y solicitando que se expida el correspondiente auto de adjudicación". Auto, por el que se procedió a aprobar el remate a favor de los tres cesionarios, que, según hemos indicado, se dictó (...) el 9 de marzo de 1988 y sirvió, obviamente, de título formal suficiente para las consecuentes anotaciones registrales”.

“Tal auto, de acuerdo con todo lo que hemos venido exponiendo, podría ser reputado como la realización de la condición suspensiva de eficacia a que estaba supeditado el acto complejo de la enajenación judicial forzosa integrada por la simbiosis del remate y cuasi-sucesiva cesión del mismo cerrada el 22 de diciembre de 1986; y, en consecuencia, retrotraídos los efectos de la resolución definitiva de adjudicación a tal fecha, podría, asimismo, considerarse que el título y el modo determinantes de la

adquisición de la propiedad de la finca por los cesionarios del remate (y, con ellos, la materialización de la transmisión y el simultáneo devengo del impuesto) tuvieron lugar, no el 9 de marzo de 1988, sino el 22 de diciembre de 1986 (cerrándose, en tal fecha, el período impositivo).”

“Y como se ha venido entendiendo por la doctrina y la jurisprudencia del Tribunal Supremo, la cesión de remate, figura muy arraigada en nuestro proceso de ejecución, y definible como el acto procesal, público y solemne, por el que el rematante (hoy en día la LECiv habla sólo de ejecutante) transmite a un tercero el derecho subjetivo a adquirir la cosa subastada en un proceso, no genera, sin más, la traslación de la cosa subastada y rematada (pues aún no se ha adquirido); en realidad, lo único que se transmite al cesionario es el derecho (único ostentado por el rematante, ejecutante o no) a adquirir la cosa, mediante la aceptación coetánea o sucesiva de la cesión, por el precio ofrecido en la subasta. Dicha cesión, al materializarse dentro de un proceso y producir efectos procesales es, pues, un contrato típico procesal, que exige, para su validez, que las dos partes interesadas (el rematante cedente y el cesionario) tengan capacidad negociadora para adquirir la cosa subastada; y las Leyes 34/1984 y 19/1986, antes citadas, subsanando las imprecisiones y omisiones anteriores de la LECiv y de la LH, especifican la forma de realizar la cesión (comparecencia ante el Juzgado) y la necesidad de que el cesionario la acepte y el plazo durante el cual puede efectuarse previa o simultáneamente al pago del precio (...).”

Cinquè: En base al que s'ha exposat en els Fonaments de Dret anteriors cal concloure que la transmissió de la propietat de l'immoble del C/ ..., núm. ..., ... en cap cas va tenir lloc, com sosté la recurrent, a l'acte de la subhasta celebrada el dia 28 d'abril de 2003 ja que en aquest acte els executants, Srs. L.de la F. i R.P., van anunciar la seva intenció de cedir la rematada a un tercer. No obstant això, l'aplicació, *mutatis mutandis*, de la doctrina jurisprudencial continguda a la sentència de 26 de novembre de 1994 permet concloure que la interlocutòria de 13 de gener de 2004 per la que s'aprova la rematada a favor del cessionari constitueix una condició suspensiva d'eficàcia de l'estricta acte processal d'alienació forçosa, de manera que els seus efectes es retrotrauen al moment en què va tenir lloc l'acceptació de la cessió de la rematada per part del Sr. L.R. en compareixença judicial.

Ja que a l'expedient no consta cap documentació en relació amb aquesta compareixença, es va acordar requerir a A.P., S.L. -que havia format part de la subhasta celebrada el dia 28 d'abril de 2003- per a què aportés la documentació acreditativa de

l'esmentada compareixença. Doncs bé, transcorregut en excés el termini de quinze dies atorgat sense que la recurrent hagi contestat el requeriment formulat, no pot si no estar-se a la data de la interlocutòria per la que es va aprovar la rematada a favor del cessionari, és a dir, el dia 13 de gener de 2004.

En conseqüència, cal considerar que l'1 de gener de 2004, moment en què va tenir lloc la meritació de l'impost sobre béns immobles relatiu al període impositiu de 2004, A.P., S.L. era subjecte passiu d'aquest impost en relació amb l'immoble del C/ ..., núm. ...,

Sisè.- A propòsit de l'al·legació de la recurrent en el sentit que, en qualsevol cas, no se li havia de girar la liquidació pel 100% de la quota de l'impost atès que només era propietària de la meitat indivisa de la finca del C/ ..., núm. ..., ..., cal assenyalar que, de conformitat amb l'article 34 de la Llei 230/1963, General Tributària, aplicable per raons temporals, "la concurrencia de dos o más titulares en el hecho imponible determinará que queden solidariamente obligados frente a la Hacienda Pública, salvo que la Ley propia de cada tributo dispusiere lo contrario", no essent d'aplicació, com pretén la recurrent, l'article 65.2 d'aquesta Llei, relativa als copartíceps o cotitulars de les entitats de l'article 33. Tot això sense perjudici de la facultat d'A.P., S.L. d'exercitar les accions que cregui oportunes per al cobrament del deute relatiu al 50% de l'immoble del que no n'era propietària.

Setè.- Finalment, respecte a la providència de constrenyiment i la diligència d'embargament impugnades, ha d'assenyalar-se que resultant ajustada a Dret la liquidació practicada i al no haver-se al·legat cap dels motius taxats d'oposició al constrenyiment i a l'embargament contemplats en els articles 167.3 i 170.3 de la Llei 58/2003, General Tributària, procedeix la seva confirmació.

Per tot això,

ES PROPOSA

DESESTIMAR els recursos interposats.